

Tržič

RAZKOŠJE POTI. IZBERI SVOJO.

TRŽIŠKA DEŽELA

Gorsko kraljestvo zgodb in čudes

Stari Tržičani vedo, da so tod nekoč lazili zmaji. Eden od njih je kriv za nastanek Tržiča. Danes, ko baje zmajev ni več, prevladuje občutek miru in neizmerne lepote gozdnih in gorskih poti.

A naj to ne zavede popotnika v teh krajih – tu ima vsak kamen svojo zgodbo.

Že samo v Dovžanovi soteski je tisoče takih zgodb. Soteska je starejša od dinozavrov. V njenih stenah, starih 300 milijonov let, je mogoče najti na tisoče fosilov iz časov, ko še niti zmajev ni bilo. Ceste na Tržiškem niso tako stare, bile pa so tu že v času starega Rima. Takrat so po njih drdrali vozovi prek ljubeljskega prelaza, danes pa pod prelazom poteka letna dirka starodobnih avtomobilov in motociklov, ki je prava paša za oči.

Prav taka paša pa so tukajšnji razgledi. Tržiško je razkošje poti, kjer ostajajo brez sape pohodniki, hribolazci, alpinisti, gorski kolesarji, taborniki, ljubitelji adrenalina, zmajarji, padalci, turni smučarji, skakalci, deskarji, ribiči, lovci, pa tudi zgodovinarji, geologi, pesniki in ljubitelji vsega lepega.

V teh prelepih gozdnih dolinah je živel veliko slavnih. Recimo maršal Radetzky, ki ga je s svetovno znano Koračnico Radetzkega ovekovečil Johann Strauss starejši. Tu ima korenine astronautka Sunita L. Williams, ena najvidnejših astronautk na svetu. S 195 dnevi, ki jih je neprekinjeno preživela na Mednarodni vesoljski postaji, je bila do leta 2015 rekorderka med astronautkami. Tržiško je dom kopice smučarskih asov, med drugimi prvega slovenskega svetovnega rekorderja v skokih Jožeta Šlibarja, začetnika slovenske smučarske histerije Bojana Križaja, in olimpijskega viceprvaka v deskanju Žana Koširja. Kar ni nič čudnega, pravijo domačini, ker je pozimi tu najboljši pršič v Sloveniji. Je res?

Na Tržiškem je vse mogoče in vse res.

Številne ideje za krajša in daljša potepanja po Tržiču in okoliških gozdovih, travnikih, planinah ter pogorjih boste našli na spletni strani www.visit-trzic.com.

Tržiško je raj za romantične iskalce skrivnosti.

Razkošje poti. Izberi svojo.

poti po naravi

TRŽIŠKA DEŽELA
Gorsko kraljestvo zgodb in čudes 2

DOVŽANOVA SOTESKA
Kdo bo prvi našel dinozavra 6

ROŽNOVENSKA ROMARSKA POT
Največji naravni rožni venec na svetu 8

POT TREH ZVONOV
Najbolj zveneča pot 10

TEMATSKA POT KONŠČA
Kako so včasih živeli na deželi 12

PODLJUBELJSKA DOLINA
Najstrmejša in najlepša pot v Evropo 14

planinske poti

PLANINSKE POTI
Pod okriljem najdaljše slovenske gore 16

PLANINSKE OBHODNICE
Od kočice do kočice, od vrha do vrha 18

GORNIŠTVO
Brezpotja in mreža plezalnih smeri
za najbolj izkušene 20

kolesarske poti

KOLESARSKA POTI
Družinsko pedaliranje ali skok z obratom? 22

poti po mestu

MESTO TRŽIČ
Zmajevo mesto podjetnih in spretnih 24

TRŽIŠKI MUZEJ
Mesto, ki piše čevljarstvo in smučarsko zgodovino 26

KURNIKOVA HIŠA
Življenje, kot se ga le še spominjamo 28

KULINARIKA
Okusite Tržiško 29

druge aktivnosti

AKTIVNOSTI V NARAVI
Pozabimo ekran in ubogajmo srce 30

TURNO SMUČANJE
Deviška smučina po idealnem pršiču 32

ADRENALINSKA DOŽIVETJA
Ko vam zastane dih 34

GORENJSKA PLAŽA
Fletno poletno 36

prirejitve

PIREMITVE
Na Tržiškem je skoraj vsak dan nekaj novega 38

TRADICIONALNE PIREMITVE
Več kot 100 prireditve vsako leto 40

PANORAMSKA KARTA
Tržič z okolico 42

DOVŽANOVA SOTESKA

Kdo bo prvi našel dinozavra?

To je razpoka v času, skozi katero se vidi vse do prazgodovine.

Čeprav je Dovžanova soteska starejša kot dinozavri, ni vanjo nikoli stopila dinozavrova noga. Je pa zaplavala. Tu je bilo zadnjih 300 milijonov let tropsko morje. V njem je vrvelo morskih živali, zato v skalah soteske mrgoli njihovih fosilov. Tudi takih, ki jih ni nikjer drugje na svetu.

Danes je tu ozka soteska s strmimi stenami najrazličnejših barv. Pred kratkim obnovljena pot se začne na parkirišču za vasjo Čadovlje pri Tržiču. V tej vasi je tudi Jamenšnikova domačija, edinstven primer karavanškega kmečkega stavbarstva. V bližnji "paštbi", edini obnovljeni zidani sušilnici za lan in sadje, pa je informacijska točka. Pot se nato vije mimo informativnih tabel med strme stene, čez most in skozi predor, mimo najdaljšega slapišča v Sloveniji in geološkega stebra, kjer vidimo kamnine, stare med 300 in 260 milijonov let.

Razgledi po soteski so čudoviti. Za najbolj pogumne raziskovalce je tu še strma pot z jeklenimi stopnicami, zavarovana z jeklenicami, ki jo lahko premaga vsak brez vrtoglavice. Pravi plezalci pa stiskajo prste v plezališčih na skrivnostnih Kušpegarjevih turnih, petih navpičnih kamnitih stolpih, ki so ostanek prazgodovinskega koralnega grebena.

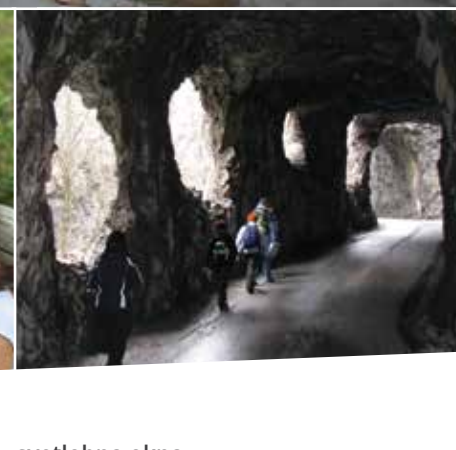
V Dovžanovi soteski je skrivnosti toliko, kot je kamnov na poti. In čeprav je na vsakem koraku vse polno fosilov, plezozavra še niso našli. Nekje globoko zakopan čaka nekoga, da ga odkrije.

Geološki steber prikazuje kamnine, stare med 300 in 260 milijonov let.

med malim predorom in Bornovim predorom je struga Tržiške Bistrice

Po obrežju Tržiške Bistrice potekata **razgledna** in **gozdna učna pot**.

Pestra kamninska sestava se odraža tudi v zelo raznoliki in bogati rastlinski sestavi, saj le malo kje na enem mestu najdemo toliko drevesnih in grmovnih vrst. Prav zato je sprehod po gozdni učni poti, na kateri je na dolžini približno 1000 metrov 6 opazovalnih točk, pravi način za spoznavanje zanimivih dejstev o gozdovih in gospodarjenju z njimi, table pa govorijo tudi o živalih, značilnostih gozdnega ekosistema na splošno in nekaterih posebnostih gozdnih površin na območju Slovenije.

najožji del soteske in Bornov predor

Bencetova pot

»kranjska švagerina«

slapišče

geološki steber

svetlobna okna v Bornovem predoru

s kajakom med bloki kremenovega konglomerata

Največja katedrala na svetu: **katedrala narave.**

Ta rožni venec je tako velik, da je skrit očem.

Bistvo je očem vedno skrito. Spoznanje tudi. To pride, ko je srce odprto, um pomirjen in telo sproščeno. In eden najlepših načinov, da dosežemo vse troje, je romanje.

rožni venec

Rožnovenska romarska pot je v svetovnem merilu edinstvena krožna pot v obliki rožnega venca. Dolga je 12 kilometrov in poteka po sledih starih romarskih poti, med vasmami, ki so tu že tisoč let. Povezuje štiri cerkve: baziliko Marije Pomagaj na Brezjah, cerkev sv. Janeza Krstnika v Kovorju, cerkev sv. Neže na Brezjah pri Tržiču in cerkev sv. Jakoba v Lešah. Opremljena je z oznakami, klopami, pitno vodo in toaletnimi prostori.

Hoja preko polj, travnikov, skozi gozdove in preko potokov je molitev v največji katedrali na svetu: katedrali narave.

V tišini samote ali v prijateljski družbi se porodijo misli, ki pokažejo rešitve. Problemi, ki so se zdeli velikanski, se v tej mogočni katedrali pokažejo v svoji pravi luči: kot vsakdanje lekcije v šoli življenja.

Rožnovenska pot nam podarja svežino potoka Peračica in njegovo žuborečo pesem, lahko se šelestenje listne strehe, ki nas varuje pred pripeko, ščebetanje ptic ali večerno tihoto. To so dragocenosti, ki krepijo zaupanje vase in nam pomagajo biti boljši. V tej gromozanski katedrali smo res majhni, a se bolje zavedamo svoje resnične veličine in vloge.

Pot, ki se začne v slavni baziliki na Brezjah, lahko opravimo v treh urah in pol. V tem kratkem času ne bomo bogatejši le za nepozabno doživetje narave, ampak tudi za novo, poprej skrito spoznanje.

ROŽNOVENSKA
Največji

ROMARSKA POT
naravni rožni venec na svetu

pot za skupinski izlet ...

... ali samotno romanje

POT TREH ZVONOV

Najbolj zveneča pot

zvon namesto smerokaza

Je tu doma čarovnica? Kdo se skriva v jami? Ima bistra voda kraških izvirov še čarobno moč?

Udin boršt je razdrapan kraški svet, ki buri domišljijo. A Pot treh zvonov, ki se vije po severnem delu Udin boršta, je prijazna in nezahtevna za pohodnike prav vseh starosti.

Darežljiva je z zanimivimi prizori vrtač, dolin in jam. Zato je bilo tu vedno veliko dobrih skrivališč. V Udin borštu so imeli nekoč močno središče rokovnjači, fantje, ki niso hoteli služiti vojske, ki je v času francoske oblasti trajala 7 do 14 let. Zato so se morali skrivati in nekako preživljati. Še vedno so žive zgodbe o njih. V Udin borštu so imeli pomembne sestanke, rokovnjaške poroke in večkrat na leto veseljaške zabave. Pravijo, da so se slišale vse do vasi.

Mogočni gozd, zanimivi reliefi, sončni travniki in prijazne vasi ostajajo na vaši levi in desni. Kolovozne poti se mehko vijejo naprej in dajejo dovolj prostora za razposajeno hojo otrok, zavzet pogovor starih prijateljev, za iskalca tišine in za hiter športni korak.

Domačini so na poti postavili tri znamenja, vsako z majhnim zvonom. Če imajo otroci cilj, da bodo pri znamenju pozvonili, jim je pot zanimivejša in korak hitrejši. Pijača ali malica na klopi poleg znamenja pa jim sprehod spremeni v spomina vreden izlet.

V čudovite prizore gozda in travnikov se vam bodo vpletle slike vasi z njihovo bogato kulturno dediščino – od podeželske arhitekture do praznikov, domačih obrti in običajev. V Žiganji vasi ne boste spregledali cerkve sv. Urha. Velikanska stara vaška lipa, po pripovedovanju stara več kot 500 let, očara s svojo mogočnostjo. Koliko ljudi se mora prijeti za roke, da jo lahko objamejo? Koliko otrok gre v njeno votlo deblo?

Nikoli ne boste vedeli, če ne preverite sami.

stara vaška lipa v Žiganji vasi

trim poligon

Kako so včasih živeli na planini?

planina Konjščica

Hoje je za 7 ur,
zgodb pa za veliko
veliko več.

Ne berite o tem. Na Tržiškem lahko to izkusite v živo.

Tematska pot Konšca je edinstvena pot, ki predstavlja življenje na samotnih planinah. Tu obiščemo hribovske kmetije, prečkamo

visoke pašnike in se potapljamo v samotne gozdove pod Storžičem. Tukajšnji kultura in narava sta kot odprti knjigi. Na vprašanja o zanimivostih pa nam nevsiljivo odgovarjajo table, ki jih najdemo ob poti.

rajsko za ljudi, živali in rastline

na planincih lušno biti

Začnemo na višini dobrih 1000 metrov, pod visokogorsko turistično kmetijo Pr' Tič. Tam si lahko ogledamo zbirko tesarskega orodja, stare vozove in sani, značilno ročno orodje in pripomočke za kmetovanje.

Pot nas nato vodi mimo razgledišča Na borštu, kjer se nam odpira izjemen pogled na greben Košute. Na planšariji na Spodnji Konjščici bomo v poletnih mesecih srečali krave in planšarja ali

planšarico. Steza nas vodi še naprej in navzgor do Zgornje Konjščice. Nekoč so se tudi tu pasle krave, danes pa nam planina ponuja pisanost in mir svojih zaraščajočih travnikov.

Pohodnika pritegnejo majhna jezercerca ali kali. Okrog njih bomo otrokom lahko pokazali planinske pupke. Malčkom se bo zdelo, da so to majhni dinosavri in ker je na Tržiškem vse mogoče, imajo morda prav. Previdno stopajmo, da jih ne pohodimo.

Ko zapustimo pupke, se napotimo naprej do Bele peči, ki nam spet odpira veličastne razglede. Od tam pa se spustimo v Gabrčev rovt in do Kotla. Tu bomo spoznali oglarsko tradicijo. Nato nadaljujemo do Doma pod Storžičem, kjer se tematska pot konča in je čas za krepek obrok.

Mimo domačij Pavšl in Gabrc bomo prišli nazaj na izhodiščno točko. Hoje je za 7 ur, zgodb pa za veliko, veliko več.

PODLJUBELJSKA DOLINA

Najstrmejša in najlepša pot v Evropo

Nobena pot v Evropo ni tako lepa in strma kot ta. To je srce tržiške dežele.

Odkar obstajajo ljudje na Tržiškem, je bila tu pot prek Karavank v severno Evropo. 2000 metrov visoka veriga se tu hitro spusti na le 1300 metrov, zato so tu od prazgodovinskih, antičnih in srednjeveških časov pa do danes tovorili vse, kar je bilo moč menjati med jugom in severom Evrope.

Vse do izgradnje predora Karavanke je bila Podljubeljska dolina ena najpomembnejših prometnih žil. Tržičanom je dolga stoletja omogočala razcvet kovaštva, usnjarstva in čevljarstva, da so prodajali svoje visoko cenjene obrtne izdelke daleč v Evropo.

Njena pomembnost pa ni zmanjšala njene slikovite lepote. Na vrhu ozke alpske doline kraljuje Ljubelj, najstarejši cestni prelaz v Evropi. Krasita ga dva kamnita obeliska v čast cesarju Karlu VI., stara skoraj 300 let. Cesta na prelaz je danes zaprta za avtomobile, razen septembra, ko tu na gorski dirki starodobnikov zarohnjajo motocikli, avtomobili in motocikli z bočno prikolico. Pozimi je tu adrenalinsko sankališče za pogumne in nore, malo pod njim pa prvi slovenski adrenalinski park.

Čisto zraven parka stoji nekaj ruševin in spomenik v spomin pogumnim, trpečim

in preminulim. Tu je med drugo svetovno vojno stala podružnica zloglasnega koncentracijskega taborišča Mauthausen, katerega ujetniki so skopali sedanji predor pod Ljubeljem. To je tudi kraj spomina na skrivno in nesebično pomoč Tržičanov, ki so ujetnikom tihotapili hrano, pošto in pakete sorodnikov.

Nemirnim raziskovalcem se ne odpirajo le nadzemne lepote, tako lepo vidne z okoliških hribov in Bornove poti na Preval z znamenitimi Bornovimi tuneli. Skrivnosti skriva tudi podzemlje. Ena od njih je opuščen rudnik živega srebra. Del rudnika je urejen za ogled in si ga lahko, v spremstvu turističnega vodnika, ogleda vsakdo.

Kamorkoli nas zanese pot v tej dolini, v katerikoli klanec že zagrizemo, vedno bo zastajal dih in vriskalo srce. Obstaja kje lepša dolina, kot je podljubeljska? Tržičani vedo, da ne.

Najstrmejši del ceste ima naklon 33%.

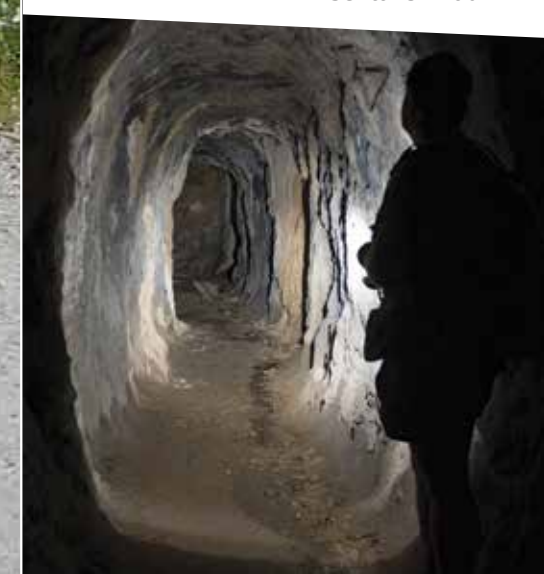
Hrastov memorial – mednarodni gorski preizkus starodobnikov

Taborišče Ljubelj

Tominčev slap

Šentanski rudnik

tik pod prelazom Ljubelj se pot umiri

PLANINSKE POTI

Pod okriljem najdaljše slovenske gore

Planinec, pohodnik ali prosti plezalec – užitek in čudovitih razgledov je za vse dovolj.

Tržiško je planinski raj čez vse leto. Kdor hoče gristi kolena, mu je poklonjeno 150 kilometrov markiranih poti – in nešteto drugih, vseh mogočih zahtevnosti.

Karavanke so tu na severno, avstrijsko stran zelo strme in prepadne, na sončno tržiško stran pa se mehko spuščajo v doline. Razgledne poti se vijejo skozi prijazne gozdove in mimo gostoljubnih planšarij vse do vrhov dvatisočakov.

Čaka vas Košuta, ki je naše najdaljše pogorje in z 2133 m visokim Košutnikovim turnom najvišja na Tržiškem. Razvaja vas z razgledi in mehko travnatih pobočij. Poleg Košute so tu še Begunjščica, Dobrča, Storžič in Kriška gora, čudoviti cilji ali pa le vmesne postaje daljšega pohoda. Prosti plezalci pa bodo

brusili prste v Dovžanovi soteski ali na Beli peči. Pri tem lahko računate na gostoljubje bližnjih planinskih postojank.

K počitku in užitku pa vabijo številne planšarije in gorske kmetije. Gostoljubni domačini bodo za vas poskrbeli s pristnimi domačimi jedmi, zlasti mlečnimi. Vsi poznamo kislo mleko, tu pa lahko dobite tudi "masovnek", staro planšarsko jed iz kisle smetane, moke in jajc. Nekdaj je bil značilna jed pastirjev, danes pa je specialiteta, ki je ne dobite povsod.

Ne splača se tuhtati predolgo. Na Tržiškem je smer jasna in ena sama – gor!

10

kilometrov dolg
gorski hrbet
Košute

150

kilometrov
markiranih
poti

2133

metrov visok
Košutnikov
turn

veličastna Košuta in življenje pod njo

Planinski raj v vseh letnih časih

PLANINSKE OBHODNICE

Od kočice do kočice, od vrha do vrha

Čeprav so tržiške Karavanke v primerjavi z evropskimi Alpami majhno gorstvo, vseeno ponujajo kar 150 kilometrov markiranih planinskih poti. Veliko ali malo? Kakor za koga!

Več kot enodnevni izlet

Včasih si je treba vzeti čas tudi za daljši pobeg od napornega vsakdana, za umiritev duše, zbistritev misli in določitev novih ciljev. Ni lepšega kot jutro v planinski koči, ko v sobo pokuka prvi sončni žarek. Ali pa se posloviti od sončnega dneva, polnega novih pohodniških doživetij na vrhu dvatisočaka in se ob soju lune spustiti do najbližje prijetno ogrete planinske kočice. Tržiško ponuja prav to.

Domače in tuje obhodnice

Karavanke povezujejo Kamniško-Savinjske Alpe na vzhodu z Julijskimi Alpami na zahodu. Ker so prepredene s številnimi planinskimi potmi, čeznje vodijo domače in tuje obhodnice.

Via Alpina povezuje 8 alpskih držav: Avstrijo, Francijo, Italijo, Lihtenštajn, Monako, Nemčijo, Slovenijo in Švico, čez Tržiško pa je speljana vijolična pot.

Slovenska planinska pot je najstarejša vezna pot v Evropi, ki pohodnika vodi od Maribora do Ankarana, s številnimi postanki tudi v tržiških hribih.

Tržiška planinska pot je pot po vrhovih okoli Tržiča. Lepo, krožno pot prehodimo v petih do šestih dneh, tisti najbolj vzdržljivi pa jo pretečejo v manj kot enem dnevu. Za uspešno opravljeno pot štejejo žigi v našem dnevniku, za osebno zadovoljstvo pa predvsem prelepa gorska narava in čudoviti razgledi.

Sestavite svojo krožno pot

Če imate radi podvige, vam ni mar, koliko klancev morate prehoditi in koliko spustov bodo trpela vaša kolena, če uživate v popolni tišini ali v jutranjem glasnem petju ptic, potem izberite svojo krožno pot po Tržiškem. Ne bo vam žal.

1592 m

Kriška gora

1488 m

Kofce

1634 m

Dobrča

GORNIŠTVO

Brezpotja in mreža plezalnih smeri za najbolj izkušene

Begunjščico, Košuto, Storžič in Vrtačo dobro pozna marsikateri zahtevnejši pohodnik, alpinist ali prosti plezalec. Številna brezpotja v vseh letnih časih nudijo pobeg od bolj obiskanih markiranih planinskih poti, planinske kočice in domovi pa ponujajo zatočišče po uspešnem sestopu z izbranega cilja.

Plezališča

Lahko dostopni plezališči v Dovžanovi soteski in Beli peči nad Lomsko dolino sta nadvse primerni za hiter popoldanski napad na steno ali prve plezalne urice v naravi po tem, ko smo osvojili že vse umetne stene v bližnjih telovadnicah. Omeniti velja še balvane na Ljubelju, kjer lahko preizkusimo svojo novo opremo, pa številne spodmole, ki so odlični poligon tudi za vadbo kombiniranega plezanja.

Oj, Storžič je naše kraljestvo

Tako kot mora vsak Slovenec vsaj enkrat v življenju stopiti na Triglav, se mora vsak Tržičan vsaj enkrat povzpeti na Storžič. Tudi vsi ostali, ki obiščete Tržiško, vljudno vabljeni. Smeri je dovolj za večkratni obisk, najpogosteje preplezana smer pa je Kramarjeva smer, ki vodi mimo bivaka.

Kdor pride enkrat na Tržiško in se povzpne na katerega od vrhov, prihaja znova in znova.

Košuta za vse okuse

Košuta je z južne, slovenske strani prekrita s planinskimi tratami in lahko dostopna. Čisto drugačno podobo pa ponuja na severni, avstrijski strani. Tamkajšnje stene so izziv za vsakega, še tako zahtevnega plezalca. Ena od lažjih in še posebej zanimivih plezalnih poti na najbolj zahodni vrh Košute pride prek Hajnževega sedla na slovensko avstrijski meji.

Begunjščica 80-krat

V manj kot uri smo iz Ljubljane pod severnimi melišči Begunjščice pripravljene, da vstopimo v eno od smeri, ki se kot pajkova mreža razpredajo po strmih stenah in grapah nad Zelenico. Kar 80 različnih smeri je zbranih v Plezalnem vodniku Begunjščica. Imena so nadvse zanimiva: Zlobna, Spominčica, Smrketa ... po kateri gremo danes?

Vrtača in soseda

Z Ljubelja prek Zelenice hitro pridemo do zanimive doline, imenovane Suho ruševje. Od tu, še posebej pozimi, ko je tu odlična turna smuka, se lahko povzpne na Vrtačo, Zelenjak ali Palec.

Pozimi in poleti

Kdor pride enkrat na Tržiško in se povzpne na katerega od vrhov, prihaja znova in znova. Razglednih vrhov ne bo zmanjkalo in zanimivih smeri prav tako ne.

KOLESARSKE POTI

Družinsko pedaliranje ali skok z obratom?

1869 m

Škrbina

2044 m

Tegoška gora

1437 m

Planina Pungrat

poslastice za
izkušene **jedce**
strmin

pod planino Pungrat

Na Tržiškem je praktično vse dostopno s kolesom. Vse pa je odvisno od tega, s kom greste.

Bi radi razmigali družino? Potem bo za to idealna okolica Tržiča s Kriškim poljem in prostranstvi Udin Boršta. Šarmantne odseke ponujata tudi dolini Tržiške Bistrice in Mošenika. Tu lahko uživajo ljubitelji svežine gozda in žuborečega klepeta hitečih potokov. Pot do Jelendola vas vodi skozi Dovžanovo sotesko in ob potoku Stegovnik pokaže enega najlepših biserov v svojih bogatih nedrih: slikovit slap, ki se

nežno razpreda po skalovju in prši svoje vodne energije. To je svetišče miru in najbolj naravna klinika za dušo in telo.

Podobno idilo ustvarja razcepljeni Tominčev slap na Belem potoku v Podljubeljski dolini. Do njega vas ob potoku pripelje gozdna cesta.

Ste v družbi izkušenih ljubiteljev strmin? Potem vas bodo navdušila pobočja

Košute, Dobrče, Kriške gore, Begunjsčice ... S kolesom lahko pridete do večine planšarij in planinskih koč. Razgibani tereni z dih jemajočimi strminami poskrbijo za poplavo adrenalina in užitke, ki jih poznajo samo gorski kolesarji. Strmi vzponi vas nagradijo s čudovitimi razgledi in divjimi spusti. Kondicija in obvladovanje zahtevnih terenov so za te vrhunske kolesarske ture samoumevne.

Če pa ločite med "360 triple tailwhip" in "backflip barspin tailwhip" in se družite z ekstremci, potem je vaše mesto v Dirt parku Divjina. Tu se od sreče orosi oko še tako prekaljenemu BMX tekmovalcu. Čudoviti gozdni park je za svoja tekmovanja izbral tudi Red Bull. Tu ni gravitacije in če do sedaj niste verjeli v čudeže, jih boste tam videli v živo.

Torej, s kom greste kolesarit na Tržiško?

smerokaz na kolesarski poti pod Storžičem

družinsko kolesarjenje

MESTO TRŽIČ

Zmajevo mesto podjetnih in spretnih

Vse se je začelo z zmajem.

Zaredil se je globoko v najdaljši slovenski gori z imenom Košuta. Ko je zrasel v ogromno zverino, je to razklalo goro na dvoje. Sprožil se je bobneč plaz skal, ki je zasul naselbino pod goro. Da bi se rešili, so prebivalci stekli v dolino. Čez čas jim je zmanjkalo sape in so se ustavili. Prav na tistem mestu se je gorski potok izlival v ribnato reko. Bil jim je všeč. Zavihali so rokave, postavili hiše in tam je zrastel današnji Tržič.

Bilo je to davno. Tako davno, da leta 1492, natanko dva meseca po Kolumbovi najdbi Amerike, Tržič ni bil več vas, ampak že trg. Vsakih nekaj stoletij se je Tržič prenovil, ker je v požaru pogorel do tal. Zato je danes edino mesto s kar dvestoletno požarno zaščito in tedaj obvezno uporabo kovinskih vrat in polken, kar je bila evropska posebnost.

Na hribu je imel Tržič tudi svoj grad, ki pa je pogorel v enem od teh požarov. Bilo je to ravno v času, ko je bil njegov lastnik svetovno slavn avstrijski feldmaršal Josef Radetzky, danes poznan po istoimenski Straussovi koračnici. Pogoreli grad je Radetzky nadomestil z današnjim dvorcem. Zaradi dobrotelčnosti je bil zelo cenjen med Tržičani.

Ker je bilo tu še od starorimskih časov veliko prometa, so se Tržičani razvili v odlične in zelo podjetne železarje, kolarje, tekstilce, usnarje in predvsem čevljarje. O slavni obrtniški zgodovini danes priča bogata zbirka v Tržiškem muzeju in slovita prireditev Šušarska nedelja. Tržič je danes prijetno staro mesto, zavarovano kot kulturni spomenik. To je kraj, kjer se spleča ustaviti in prisluhniti neštetim zgodbam.

Saj res, kaj je bilo z zmajem, ki je zaslužen za Tržič? Pokopal ga je prav isti plaz, ki ga je sam sprožil. Še sreča – sicer bi še danes plašil obiskovalce Tržiča.

panorama mesta

Vse se je
začelo
z zmajem ...

hiša na »Zgornjem Voglu«

maršal Josef Radetzky

»Pvac«

TRŽIŠKI MUZEJ

Mesto, ki piše čevljarstvo in smučarsko zgodovino

Razstava Tržiški šuštarji v Tržiškem muzeju predstavlja najbogatejšo čevljarstvo zbirko v slovenskem prostoru.

Razstava predstavlja izjemno tradicijo tržiškega čevljarstva, ki je dajalo zaslužek na tisoče Tržičanom in ponuja vpogled v staro rokodelsko izdelavo obutve in industrijsko proizvodnjo Peka ter njune rezultate, ki so se kazali v obutveni kulturi Tržičanov in drugih Slovencev.

čevljarstva delavnica ali berštata

Tržič je mesto z največ zimskimi olimpijci

Tržič je eno naših zgodnejših športno smučarskih središč, od koder prihaja tudi največ udeležencev zimskih olimpijskih iger, zato ni naključje, da je Slovenski smučarski muzej svoja vrata odprl prav tu.

Na stalni razstavi je prikazana zgodovina smučanja od prvih pričevanj v prazgodovini pa vse do danes. Posebno mesto na razstavi zavzemajo tržiški smučarji, ki so že leta 1948 prvič nastopili na zimskih olimpijskih igrah, predstavljeni so najodmevnejši rezultati Jožeta Šlibarja, Bojana Križaja, Andreja Jermana in Žana Koširja. Del razstave je posvečen velikim imenom slovenskega alpskega smučanja, ki so dosegli največje uspehe na olimpijskih igrah in svetovnih prvenstvih, ter zmagovalcem svetovnega pokala.

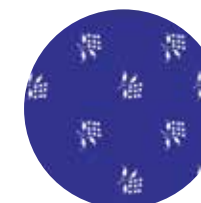
Slovenski smučarski muzej - SMUK

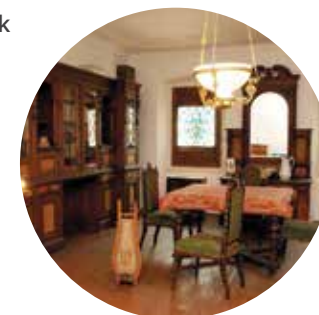
luč na gavge

poklon tržiškim čevljarjem

Poleg omenjenih dveh razstav si je v Tržiškem muzeju mogoče ogledati še druge obrtne zbirke (usnjarsko, kolarsko, modrotiskarsko in tekstilno); ena od sob je posvečena rodbini baronov Born, ki so od konca 19. do sredine 20. stoletja zaznamovali življenje v Jelendolu in širše v Tržiču.

modrotisk

predstavitev rodbine Born

Tržič - mesto olimpijcev

KURNIKOVA HIŠA

Življenje, kot se ga le še spominjamo

»Moj oča je Vodnik,
Prešeren pa stric,
zato sem podpornik
slovenskih modric!«

Vojteh Kurnik (1826 – 1886)

črna kuhinja

Rojstna hiša pesnika Vojteha Kurnika sodi med najdragocenejša pričevanja pretekle bivanjske kulture v Trziču.

Navdušujoča je njena več kot tri stoletja dolga zgodovina. Hiša z zidanim pritličjem, lesenim nadstropjem, skodlasto

streho, črno kuhinjo ter sušilnimi odprtini na strehi povezuje kmečko in trško arhitekturo 18., 19. in prve polovice 20. stoletja. V njej je predstavljeno bivalno okolje preteklega doba, v eni izmed izb pa življenje in delo pesnika.

Si predstavljate danes živeti v takšni hiši?

Kurnikova hiša

KULINARIKA

Okusite Tržiško

kuhanje tržiških bržol

Najbolj znana tržiška jed so zagotovo tržiške bržole, enolončnica iz ovčjega ali koštrunovega mesa, ki ji je posvečena tudi vsakoletna prireditev Festival tržiških bržol.

O njihovem nastanku je poznana zgodba, ki govori o veseli družini na planini Kofce, ki je, ko jim je zmanjkalo hrane, uplenila ovco in jo skuhala skupaj z začimbami in zelišči, rastočimi na planini.

Danes vam planšarije v poletnih mesecih ponujajo predvsem mlečne jedi. Kislo mleko v kombinaciji z različnimi žganci, masovnik in štruklji so jedi, ki bodo poskrbele za razvajanje vaših brbončic.

V kulinariki je pustilo sled tudi pestro zgodovinsko dogajanje, tako so Tržičani z avstrijskimi vojaki spoznali jed iz testenin, slanine, krompirja in čebule, imenovano grenadirmarš.

Kulinarična ponudba, tako v mestu kot na turističnih kmetijah v okolici, je še posebej bogata v času tradicionalnih prireditev. Greh je zamuditi toliko dobrega!

AKTIVNOSTI V NARAVI

Pozabimo ekran in ubogajmo srce

hiter pobeg
v zeleno

Ste za hiter pobeg v zeleno, do šumeče vode, do vetra v laseh?

Tisti, ki so dopoldne v primežu službe, prisegajo na popoldanski skok v svobodo narave. In Tržič s svojimi gozdovi, travniki, rovti, planinami, soteskami, potoki in bogastvom poti prav kliče po tem.

Ponuja nam, kar potrebujemo: lahkotno pot za uro ali dve, premagovanje hudih strmin, osupljive panoramske razglede, divje kolesarske spuste ali tiho občudovanje narave. Pa tudi otroško raziskovanje ob potoku, šepetanje dreves in lahkotno meditacijo korakov.

Tržiške strmine so idealna vzletišča za jadralne padalce in zmajarje, ki tu lovijo vzgonske vetrove. Ste si kdaj želeli, da bi poleteli kot planinski orel? Z izkušenimi piloti Jadralno-padalskega kluba Kriška gora ne potrebujete znanja. Varno vas popeljejo s padalskim tandemom. Ambicioznejši pa se lahko prijavijo v njihovo šolo letenja z jadralnimi padali.

Za še več adrenalina obiščite prvi slovenski adrenalinski park v Podljubelju. Čeprav vam bo glava govorila, da so izkušeni inštruktorji poskrbeli za popolno varnost, bo srce hotelo kričati. Potrebujete le športno obutev in udobna oblačila, pa se boste lahko spoprijeli z visečimi mostovi in stopnicami, zadrževali dih na orjaški gugalnici, doživeli spust s škripcem ... Za tiste, ki ne priznavajo težnosti, je tu Dirt park Divjina, poligon za BMX in gorska kolesa. To adrenalinsko zabavo najdete v naselju Križe.

In smučanje? Na Zelenici je Ljubljani najbližja možnost turne smuke in čudovit poligon zanjo. Pravijo, da je prav tu najboljši pršič v deželi. Glede na to, da od tod izvirajo najuspešnejši slovenski smučarji, v to nima smisla dvomiti.

Treba se je le odločiti, kaj bomo počeli to popoldne.

Govori se, da je na Trziškem pozimi najboljši pršič v deželi. Kdor ga je preizkusil, ve. Če ste hkrati ljubitelj gora in smučanja, potem vam bo na Trziškem vriskalo srce. Tu je kraljestvo čudovitih turnih smuk – od lahkih, za vsakogar, do zahtevnejših, ki zadišijo po alpinističnem smučanju; od tistih, v katerih uživamo že ob prvem snegu, do pomladno omehčanih poznih rezanj skozi pokrajino. Na Trziškem je prostor za vse.

Izkušeni svoje zimske pohode na naravna smučišča usmerjajo po številnih pobočjih Begunjščice, Košute, Velikega Javornika. Za prve korake v turnem smučanju pa je zelo primeren poligon Zelenica. Ker so bila tu še do nedavnega urejena smučišča, nudi več varnosti, ki začetniku še kako prav pride. Lepota in mogočnost njenih zasneženih planjav pa s tem prav nič ne izgubita. Dom na Zelenici so po požaru obnovili in danes je znan tudi po svojem gorniškem učnem centru.

Pol turnega smučanja je zimski pohod navzgor, in tu ima Trziško kaj ponuditi. Najbolj priljubljena sta vzpona s Kofca na Veliki vrh in na Kladivo. Mnogim so znane zimske lepote Tegoške gore, Košutnikovega turna, Tolste Košute, Dobrče, Velikega Javornika in številne druge. Ture so različne. Začnejo se s prvim snegom, ki vsako leto očara. Čez vso dolgo zimo lahko uživamo v zasneženih sončnih pobočjih in vrhovih ter izbirate svojemu znanju, izkušnjam in pripravljenosti ustrezne poti. Manj zahtevne po svoji lepoti ne zaostajajo.

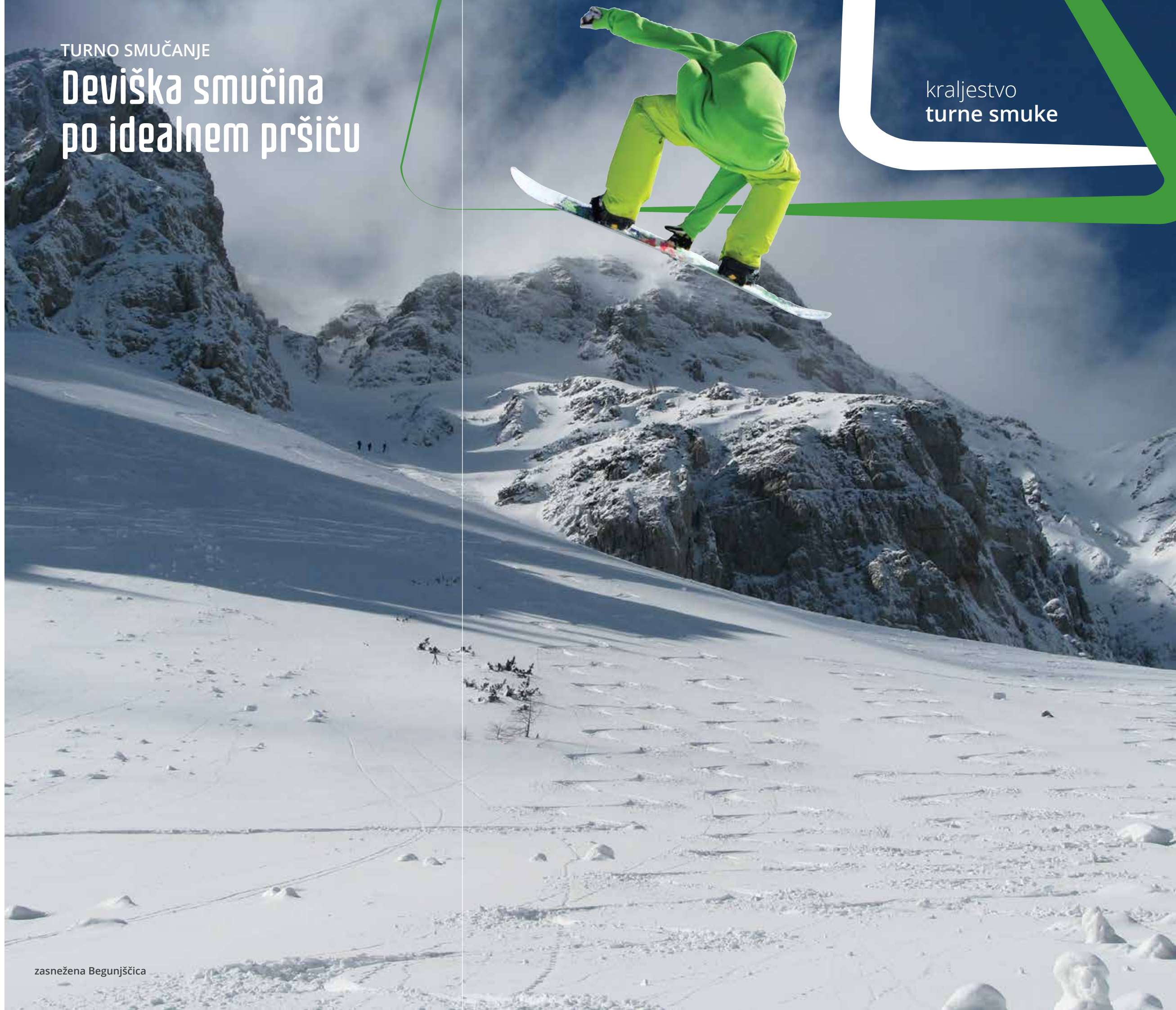
Turno smučanje je nekaj najlepšega, kar lahko pozimi počnemo v gorah. Smučanje na najboljšem slovenskem pršiču na kristalno jasno popoldne pa je nekaj, česar ne pozabiš nikoli.

Gorniški učni center na Zelenici

TURNO SMUČANJE

Deviška smučina po idealnem pršiču

kraljestvo
turne smuke

zasnežena Begunjščica

ADRENALINSKA DOŽIVETJA

Ko vam zastane dih

Na Tržiškem ni bojazni, da bi ostali ravnodušni.

Dih jemajoči so skoki mladih skakalcev v Skakalnem centru Sebenje. Tega nikar ne poskušajte sami. Raje z jadrlnim padalom v tandemu zajadrajte nad zelenimi poljanami, mogočnimi gozdovi in skalnimi vrhovi ali zakričite od adrenalina, ko nekje med nebom in zemljo premagujete naloge v prvem slovenskem adrenalinskem parku na Ljubelju.

Če imajo smučarji skakalci svoj center v Sebenjah, imajo užitkarji na dveh kolesih na lasten pogon svoj poligon le streljaj proč. Dirt park Divjina je kolesarki poligon, na katerem se v vratolomnih skokih preizkušajo le najboljši, gledalci pa ne morejo verjeti svojim očem.

Je to mogoče? Je, na Tržiškem je mogoče prav vse.

zmajarstvo
in jadrlno
padalstvo

prvi slovenski
adrenalinski
park

Dirt park
Divjina

Skakalni
center
Sebenje

GORENJSKA PLAŽA

Fletno poletno

Ko dnevi postajajo vse toplejši in nas sonce napolni s svojo energijo, nam misli vse pogosteje uhajajo k uživanju v brezskrbnosti poletnih dni.

Gorenjska plaža je sodoben bazenski kompleks, ki nudi rekreacijo in sprostitve v prijetnem naravnem okolju in je z razgledom na bližnje hribe kot nalašč za umik od razgibanega in hitrega vrveža vsakdana.

Za dodatno sprostitve in veselje v vodi je z **divjo reko in masažnimi stoli** poskrbljeno v polkrogih, športno aktivnejšim plavalcem je namenjen 50-metrski, malim nadebudnežem pa manjši, okrogel bazen, globine od 15 do 65 cm.

Otroška zabava se z bazena širi tudi na **ladjo »Fletnco«**, ki je zasidrana v varnem zavetju starih macesnov.

Posebno doživetje je **večerno kopanje**, saj je bazen opremljen tudi s podvodno razsvetljavo.

Bazeni so polnjeni z naravno pitno vodo, ogrevano s solarnimi paneli. Povprečno voda doseže temperaturo 26°C.

V sklop kompleksa sodi tudi **amfiteater**, namenjen kulturnim in zabavnim prireditvam.

sprostitve,
rekreacija,
zabava in
druženje

Gorenjska plaža

prireditveni amfiteater

fletno poletno

»Fletnca«

PRIREDITVE

Na Tržiškem je skoraj vsak dan nekaj novega

Šušarska nedelja

Angelska nedelja,
Šušarska nedelja

Kaj zamujate? Več kot 100 prireditve vsako leto.

S prireditvami živita ves Trzin in okolica, zato takrat najdete še posebej široko kulinarčno ponudbo tako v mestu kot na turističnih kmetijah v okolici.

Odprti pa so tudi muzeji, galerije, tečejo mnoge izobraževalne delavnice. Organizirane so številne pevske, plesne, gledališke, lutkovne, folklorne in druge kulturno-umetniške prireditve ter fotografske, likovne in sorodne razstave. Enako velja za številne rekreacijske prireditve in druge športne dogodke.

Utrip največje in najbolj obiskane prireditve boste začutili prvo nedeljo v septembru – Šušarsko nedeljo. Temelji prireditve segajo v neverjetno daljno leto 1492, ko je Trzin dobil trške pravice. V tistem času so na prvo nedeljo v septembru čevljarški vajenci po zahtevnem praktičnem izpitu dobili potrdilo, da so opravili vajeniško dobo in postali pomočniki. Kaj mislite, da je sledilo? Sejem in vsesplošna veselica.

Poznavalci ali ne, v maju boste uživali v neverjetnem bogastvu barv in oblik na Mednarodnih dnevih mineralov, fosilov in okolja (MINFOS). Bogat razstveni, prodajni in strokovni program že več kot 40 let privablja v Trzin na tisoče obiskovalcev. Še daljšo tradicijo ima mednarodna dirka starodobnih avtomobilov in motociklov na Ljubelju. Vsi uživamo v prizorih, ki smo jih navajeni le še v filmih. "Vuč v vodo" ali metanje luči v vodo je običaj, ki ga danes ohranjajo otroci, nekoč pa je bil izraz veselja čevljarjev, da so lahko spomladi prenehali z delom pri luči. Tu so še Festival tržiških bržol, ples brez meja na Ljubelju, "Vomnsk' poh" in desetine drugih, tradicionalnih ali enkratnih prireditvev.

In leto je naokoli. Greh je zamuditi toliko dobrega.

PIREDITVE

Več kot 100 prireditvev vsako leto

MINFOS – Mednarodni dnevi mineralov, fosilov in okolja

Hrastov memorial

Gregorjevo - "Vuč u vodo"

tek po ulicah Tržiča

silvestrovanje na prostem

Festival tržiških bržol

ples brez meja

TRŽIŠKO

Panorama Tržiča z okolico

SLOVENSKE ALPE
GORENJSKA

RAZKOŠJE POTI. IZBERI SVOJO.

I FEEL
SLOVENIA

Občina Tržič

Turistično promocijski in
informacijski center (TPIC)

Trg svobode 18
4290 Tržič

T: 04 597 15 36
04 597 15 24
051 627 057

E: informacije@trzic.si

www.visit-trzic.com